

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

759

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *de staat van de brandweer* (ingezonden 27 september 2021).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 19 november 2021). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 382.

Vraag 1

Hoe staat het met de uitvoering van de aangenomen motie-Van Raak, die stelt dat de experimenten met gebiedsgerichte opkomsttijden er in geen geval voor zouden mogen zorgen dat de brandweezorg verslechtert?¹

Antwoord 1

Ik ben het met u eens dat experimenten met gebiedsgerichte opkomsttijden de brandweezorg op een gelijkwaardig niveau moet houden. In mijn brief van 15 oktober 2019² heb ik aangegeven hoe ik invulling geef aan de motie Van Raak. Daarnaast heb ik de Kamer in mijn brief van 18 februari 2020³ geïnformeerd over gebiedsgerichte opkomsttijden.

Graag wijs ik u erop dat de kwaliteit van de brandweezorg de verantwoordelijkheid van de besturen van de veiligheidsregio's is. Zij leggen daarover verantwoording af aan de gemeenteraad. Ik onderschrijf uiteraard dat het behoud van de huidige kwaliteit van brandweezorg van groot belang is. Gebiedsgerichte opkomsttijden zijn dan ook bedoeld om het bestuur beter in staat te stellen keuzes te maken en besluiten te nemen over de inrichting van de brandweezorg. Dit wordt getoetst in pilots. Daarbij hecht ik er aan dat de besturen van de veiligheidsregio's realistische opkomsttijden vaststellen.

Vraag 2

Hoe verhoudt zich de sluiting van de brandweerpost in Ede met de aangenomen motie volgens u?⁴

¹ Kamerstuk 29 517, nr. 150

² Kamerstuk 25 917, nr. 177

³ Kamerstuk 29 517, nr. 189

⁴ Oppositie Gemeenteraad Ede voelt zich buitenspel gezet over besluit sluiting brandweerpost Stadspoort – Omroep Gelderland (gld.nl), 3 september 2021

Antwoord 2

De veiligheidsregio Gelderland – Midden laat weten dat door het invoeren van een 24/7 bezette brandweerpost in Ede-stad per 1 januari 2021, de andere (vrijwillige) brandweerpost in Ede-stad niet meer nodig is. De invoering van de 24/7 bezette brandweerpost geeft een significant betere brandweerdekking van de eerste tankautospuit en redvoertuig dan voorheen en voldoet hiermee ook ruimschoots aan de uitgangspunten van het dekkingsplan van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.

Vraag 3

Bent u het ermee eens dat het een onwenselijke en zorgwekkende ontwikkeling is als veiligheidsregio's eigenstandig besluiten zich minder te richten op opkomsttijden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u hierop ondernemen?

Antwoord 3

Het halen van opkomsttijden is één van de elementen om effectieve en hoogwaardige brandweerzorg te realiseren. Ik acht het dan ook van groot belang dat veiligheidsregio's hier verantwoordelijkheid in nemen. Ik heb u in mijn brief van 15 oktober 2019⁵ geïnformeerd over de systematiek van de gebiedsgerichte opkomsttijden. De systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden wordt opgenomen in het besluit Veiligheidsregio's als voldaan is aan een aantal randvoorwaarden, waaronder het jaarlijks informeren van de betreffende gemeente over de gerealiseerde brandweerzorg.

Vraag 4

Wat wordt er aangepast in de werkwijze van de brandweer naar aanleiding van het rapport over de brand in een verpleeghuis in Rotterdam, waarbij onder andere een dodelijk slachtoffer viel en waarbij het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) concludeert dat de brandweer vaker overvraagd is bij branden in instellingen waar niet-zelfredzame personen verblijven? Wordt er sneller opgeschaald? Wat is het protocol bij deze branden en is dit voor elke veiligheidsregio hetzelfde? Is er voldoende slagkracht bij de gezamenlijke regio's om die opschaling en protocollen adequaat uit te voeren?⁶

Antwoord 4

Het onderzoek van het Instituut Fysieke Veiligheid is bekend bij de veiligheidsregio's, welke, binnen het kader van het Besluit Veiligheidsregio's verantwoordelijkheid dragen voor de adequate en kwalitatieve inrichting van de brandweerzorg. De veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) geeft aan de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport over te nemen. De systematiek betreffende alarmering is landelijk vastgesteld, hierbij is het type object, e.g. instellingen met minder-zelfredzame personen, onderdeel van de afweging bij classificatie van een incident. Dit systeem van risico-inschatting, classificatie en opschaling werkt in beginsel goed. De brandweer speelt daarnaast een belangrijke rol in de advisering aan bijv. bedrijven en zorginstanties ten aanzien van het brandveiligheidsniveau. De veiligheidsregio's maken een transitie van regelgerichte naar risicogerichte advisering. De casus Smeetsland onderschrijft het belang van deze transitie. Ten aanzien van de benodigde slagkracht geeft de VRR aan dat ze voldoende snel mensen en middelen beschikbaar hebben om dit soort incidenten te bestrijden.

Vraag 5

Heeft de aandacht die u heeft voor het dalende aantal vrijwilligers al geleid tot meer vrijwilligers?⁷

Antwoord 5

Zoals eerder⁸ geschreven aan uw kamer werk ik samen met de veiligheidsregio's en de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV) aan het werven en behouden van vrijwilligers in het programma Vrijwilligheid. Dat programma

⁵ Kamerstuk 25 917, nr. 177

⁶ Brand in verpleeghuis Smeetsland Rotterdam (ifv.nl), 19 juli 2021

⁷ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2020–2021, nr. 289

⁸ Kamerstuk 25 917, nr. 196.

heeft al veel nuttige inzichten opgeleverd en blijft ook het komende jaar aan de slag om vrijwilligheid bij de brandweer te stimuleren, onder meer via een landelijke publiekscampagne. Ik heb uw Kamer 11 mei 2021 per brief⁹ geïnformeerd over de voortgang van het programma Vrijwilligheid.

Vraag 6

Hoe wordt de werkvloer betrokken bij het ontwikkelen en in stand houden van expertise zoals bij het landelijk kader Uitruk op Maat? Is er regulier overleg met bijvoorbeeld de Vakvereniging voor Brandweervrijwilligers en de vakorganisaties voor beroepspersoneel? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Er is over de verschillende onderwerpen vanuit de veiligheidsregio's contact met bijvoorbeeld de VBV en de vakorganisaties voor beroepspersoneel. Formele betrokkenheid van de werkvloer is tot op heden nog onvoldoende geregeld. Er wordt momenteel gewerkt aan een platform om de formele betrokkenheid duurzaam te borgen. Ik zie er in samenspraak met de veiligheidsregio's op toe dat dit snel gebeurt.

Vraag 7

Wat is de uitkomst van al die onderzoeken die in de afgelopen vijf jaar zijn gedaan naar Uitruk op Maat? Vindt u dat veiligheidsregio's zich nog altijd houden aan artikel 3.1.5 van het Besluit veiligheidsregio's, zodat wordt voorzien in een gelijkwaardig niveau van brandweezorg voor de burgers?¹⁰

Antwoord 7

Ik heb uw Kamer 17 december 2020¹¹ per brief geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie van het landelijk VB-kader Uitruk op Maat en de vervolgstappen van het Veiligheidsberaad om dat kader bij te stellen. Er is gebleken dat er behoefte is aan ondersteuning bij vakbekwaamheid, aan kaders rond opschaling en de wijze van registreren van opkomsttijden en de definitie van maatgevende incidenten. Op dit moment wordt gewerkt aan die noodzakelijke bijstelling zodat veiligheidsregio's in lijn (blijven) werken met het Besluit veiligheidsregio's. Het traject is op dit moment nog niet afgerond en ik zal uw Kamer daar naar afloop over informeren.

Vraag 8

Kunt u punt voor punt ingaan op de negen constatering van de Vakvereniging voor Brandweervrijwilligers over gebiedsgerichte opkomsttijden, zoals weergegeven in de memo die zij heeft geschreven?¹²

Antwoord 8

Ik heb kennis genomen van het memo van de Vakvereniging voor Brandweervrijwilligers (VBV). Het memo over de gebiedsgerichte opkomsttijden betreft een reactie op een concept rapport van Bevindingen over de pilots van het project Gebiedsgerichte Opkomsttijden (GGO) en is gericht aan de projectgroep GGO waarin de VBV zelf vertegenwoordigd is. Ik heb begrepen dat de projectgroep de aanbevelingen heeft besproken. Ik ben in afwachting van het voorstel van het Veiligheidsberaad met betrekking tot de gebiedsgerichte opkomsttijden. Op basis hiervan zal in samenspraak met de veiligheidsregio's en in afstemming met de werkvloer de regelgeving worden aangepast. Hier zal ik de Kamer over informeren.

Vraag 9

Wat is uw verklaring voor het verdwijnen van honderden tankautospuiten/ondersteuningseenheden uit de operationele sterkte van de brandweer? Vindt u dit een wenselijke ontwikkeling? Zo nee, wat gaat u hierop ondernemen?

⁹ Kamerstuk 25 917, nr. 199.

¹⁰ Aangangsel Handelingen II, vergaderjaar 2015–2016, nr. 1550

¹¹ Kamerstuk 25 917, nr. 196

¹² 20210730_Memo_bevindingen_pilots_GGO.pdf (brandweervrijwilligers.nl), 3 augustus 2021

Antwoord 9

De capaciteit en daarmee slagkracht van de regio worden door de Veiligheidsregio's binnen de marge van het wettelijke kader, het Besluit veiligheidsregio's (Bvr), vastgesteld. Regio-specifieke omstandigheden en afwegingen spelen een rol bij de inrichting van de brandweezorg. Het is aan het bestuur van een veiligheidsregio om daarbij te bepalen wat er nodig is aan bijvoorbeeld tankautospuiten of ondersteuningseenheden. Actieve betrokkenheid van de gemeenteraad is hierbij van belang. Aan de hand van het vastgestelde dekkingsplan legt het bestuur jaarlijks verantwoording af aan de gemeenteraden binnen de regio. Hierbij is halen van in het dekkingsplan vastgestelde opkomsttijden en de gerealiseerde brandweezorg geen vrijblijvende kwestie.